

REPORTAGE Prominent kunstwerk wijst passanten op suicidepreventie

Praten over zelfdoding, terwijl de kermis schalt

Voor de argeloze passant is het niet te missen. Het beeld 'Stille strijd' is 2,4 meter hoog en heeft een lengte van 4,2 meter. Het staat tot en met 8 september prominent op de Noorderkade in Alkmaar.

 Hans Brandsma
h.brandsma@mediahuis.nl

Alkmaar ■ 'Stille strijd' is een werk van kunstenaar Saskia Stolz. Het straalt geen vrolijkheid uit. De man in het gele gewaad heeft de capuchon over een deel van zijn gezicht gedrapeerd en zijn hoofd ingeklemd tussen beide knieën. Met het beeld vraagt Stolz aandacht voor mentale problemen, waar vooral jongeren mee worstelen. In de gemeente Alkmaar trof ze een bondgenoot.

„Veel jongeren zijn somber, trekken zich terug en hebben nergens zin in”, zo stipte wethouder Arie Epskamp aan. „Ze hebben gedachten aan de dood en voeren een stille strijd met zichzelf. Zelfdoding is doodsoorzaak nummer één bij jongeren onder de dertig jaar. Daarom is het belangrijk hen te bereiken.”

Preventie

Epskamp was woensdagochtend in het bijzijn van ruim honderd geïnteresseerden ook een van de sprekers tijdens de bijeenkomst aan de Noorderkade die in het teken stond van de preventie van zelfdoding. „Het kunstwerk benoemt specifiek de aandacht voor suicide. Het gaat ons allemaal aan, jong en oud.”

Epskamp legde een link met de kermis die aan de overzijde van het Noordhollands Kanaal in volle gang is. Een gesprek over zelfdoding terwijl de decibels die kermisattractie produceren over het water schallen. „Kijk naar het contrast”, zo hield hij de aanwezigen voor. „Het zogenaamde plezier op de kermis aan de overkant en de reden waarom wij

Het beeld staat tot en met 8 september op het plein in Alkmaar-Overstad.

FOTO'S JIFOTO.NL/JAN JONG

hier staan. Het verschil komt binnen en dan breekt mijn hart.”

Vanaf 2025 zijn gemeentes verplicht om zich in te zetten voor suicidepreventie. Epskamp is er warm voorstander van: „Van belang is dat wij in Alkmaar samen de schouders eronder zetten en ik ben dankbaar dat velen nu al hebben aangegeven om in de middaguren in gesprek te gaan met inwoners over het thema suicide en suicidepreventie onder jongeren.”

Doordeweeks zijn er dagelijks

tussen 14.00 en 17.00 uur bij het beeld professionele hulpverleners aanwezig. Dat gaat om medewerkers die banden hebben met GGZ Noord-Holland-Noord, De Hoofdzaak Alkmaar, de Herstelacademie Alkmaar, Spot Artiance, Jongerenwerk Alkmaar en 113 Zelfmoordpreventie.

Een aantal organisaties is ook betrokken bij Creatief uit je Hoofd, een onderdeel van de Suicidepreventieweek die tussen 9 en 13 september wordt gehouden. „Het is een

soort kunst op recept”, verduidelijkt Marianne Frieling, adviseur Opleiden en Ontwikkelen bij de GGZ Noord-Holland-Noord. „Via een QR-code worden er zo'n 35 verschillende workshops aangeboden met muziek, dans of theater.”

Frieling prijst in Alkmaar de inbreng van Spot, de creatieve werkplaats bij Artiance dat samen met De Hoofdzaak en de GGZ is opgezet. „De preventie van suicide is niet alleen voorbehouden aan de GGZ. Er zijn tal van professionals mee bezig, niet gek als je bedenkt dat er in Nederland 500.000 inwoners wel eens gedachten over zelfdoding hebben gehad.”

Baat

Tijdens de bijeenkomst deelden verschillende sprekers hun ervaringen met de instanties. De 24-jarige Maaïke uit Alkmaar heeft baat gehad bij de aanpak van Spot. „Vier jaar geleden ben ik uitgevallen en via de gemeente Alkmaar werd ik op Spot gewezen. Het heeft mijn leven veranderd. De medewerkers hebben alle kunstvormen onder de aandacht gebracht: van tekenen tot gutsen en van muziek tot theater. Zelf voel ik mij het meest aangetrokken tot de beeldende kunst, maar dans of theater spreekt mij ook aan. Het heeft mij veranderd. Het heeft mij een veilige plek gegeven en ik voel dat ik er in het voetlicht sta.”

“
Het verschil
komt binnen en
dan breekt mijn
hart

Wethouder Arie Epskamp

Wethouder Arie Epskamp spreekt de aanwezigen toe aan de Noorderkade. Op de achtergrond de kermis.

Omwervingen

Na eerdere omzwervingen langs onder meer Den Haag, Hoorn, Leiden, Haarlem, Maastricht, Utrecht, Breda en Rotterdam staat het beeld van de 'Stille strijd' tot en met 8 september op het plein voor het Ringers Winkelcentrum in Alkmaar-Overstad.

Maaïke noemt het beeld noodzakelijk. Dat vinden velen met haar. Rond het beeld liggen bloemen en herinneringen aan overledenen die voor een vrijwillig levenseinde kozen. Sommige aanwezigen raken overmand door emoties als de boodschappen lezen. „Dit is zo belangrijk”, stelt Björn Kuiper, die in 2006 steun zocht bij de GGZ. „Ik wilde een einde aan mijn leven maken en heb ook een poging ondernomen. Ik had schulden, was werkloos en had geen dak boven mijn hoofd. De GGZ heeft mij erbovenop geholpen. Ze oordelen niet, maar geven je de ruimte om je te ontplooiën.”

Denk je aan zelfdoding of maak je je zorgen om iemand met suïcidale gedachten? Praten helpt en kan anoniem via de chat op www.113.nl of telefonisch: 0800-0113.